

Høringsuttalelse:**Søknad om permanent endring i flomreglementet for Øyeren.**

Vi viser til NVEs brev av 28. januar 2020, og vil gi nedenstående høringsuttalelse. Innledningsvis vil vi nevne at NGE har fanget opp saken gjennom kommunenes bekjentgjøring, og at vi ikke kan se å ha blitt gjort kjent med saken gjennom Glommens og Laagens Brukseierforenings arbeid underveis. NGE har tatt saken opp til behandling i styremøte 12. mai 2020.

Nedre Glomma Elveeierlag er stiftet i 1958 og har om lag 150 medlemmer fra Vamma i nord til Sarpsfoss og Sølvstufoss i sør. Lagets medlemmer har til sammen ca 60 km strandlinje til Glomma. Laget arbeider for å ivareta, bruke og utvikle elva og arbeider etter vedtatt driftsplan. Eksempelvis har en viktig oppgave vært å gjøre elva mer attraktiv for opplevelser ved å merke en farled.

Nedre Glomma Elveeierlag ser flomsikring og arbeid med å dempe følger av flom som viktig, både i Øyerenbassenget og nedstrøms Øyeren. Søknaden og vedleggene viser et grundig arbeid for å utrede mulighetene for og konsekvensene av en flomdemping knyttet til Øyeren.

Vi leser NVEs tillatelse til prøvereglement slik at fokuset nedstrøms Øyeren er viet mindre oppmerksomhet. Flomvirkningene nedstrøms Øyeren antas av NVE å være så marginale at det ikke er nødvendig å følge opp krav og ønsker om samme kunnskapsinnhenting som er blitt Øyereninteressene til del.

Det betviles ikke at forslaget om forsert flomtapping vil være til gagn for interessene i Øyeren. Samtidig må en sikre seg at gode løsninger oppstrøms ikke medfører at de beskrevne problemene eksporteres til områdene nedstrøms Mørkfoss.

NGE tror at spørsmålet om flomregulering sommer og høst vil kunne bli mer aktuelt enn hittil dersom vi ser et våtere klima som noe vi må forholde oss til i større grad enn før. Det kan bli tale om flere klimatilpasningstiltak enn vi ser for oss i dag, og et manglende kunnskapsgrunnlag om strekningen Mørkfoss-Sarpsfoss/Sølvstufoss vil være uheldig.

Når det gjelder erosjon, vil det kunne være nyttig å se på flere steder langs Glomma sør for Vamma der flommens strømhastighet og retning kan gi problemer. NVE skriver at de ikke kjenner til erosjonsproblemer, det gir imidlertid ingen informasjon om det virkelig finnes erosjonsområder som blir utsatt ved økt vannstand og økt flom. Vi minner eksempelvis om at det ble utført og betalt for forbygningsarbeider på Skiptvetsiden på 70-tallet. Punktundersøkelsene som ble utført i prøveperioden er en god start, men det savnes mer systematisk informasjon om erosjon i flomsituasjoner. Vi vil for vår del gi uttrykk for forbauselse over at strekningen Skaustangen – Grønsund og om lag samme strekning på Eidsberg siden burde være kjent som et område der elvas bevegelser påvirker elvesidene.

Vi har tidligere også meddelt våre erfaringer om at reglementet og kraftverkenes praksis trolig bidrar til at elva «står i eksakt samme høyde» over lengre perioder om sommeren, og at det observeres at bølgeaktiviteten sliter vekk grasdekket. Dette åpner dørene for mer erosjon. Vi mener at mer bruk av en lett flukturerende vannstand ville fordele presset mot elevsidene. Det er, etter elveeierlagets syn, mange forhold som taler for at NVE tar initiativ til en større kunnskapsinnhenting om strekningen nedstrøms Øyeren og ned til Sarpsfoss/Sølvstufoss.

I utgangspunktet ønsker NGE å støtte Øyerens grunneierinteresser og øvrige interesser som tydelig ønsker den foreslåtte endringen av flomparagrafen. NGE er jo også glade for at det arbeides aktivt med flomsikring. Vi ber imidlertid om at NVE igangsetter utredning etter samme modell som det er gjort for Øyeren der landbruksinteresser, kultur, båtliv, fugl, erosjon er beskrevet og vurdert. Videre er det et ønske om kontaktutvalg dannes og at en kan oppnå konstruktiv dialog slik det er beskrevet for Øyeren. En slik utredning og dialog vil ha verdi for avgjørelsen nå og også senere

Vi ber om at NVE foretar en mer omfattende kunnskapsinnhenting som grunnlag for en samlet vurdering av konsekvenser for Øyeren og områdene nedstrøms før beslutning om permanent endring i flomreglementet tas.

For styret i Nedre Glomma Elveeierlag

Bjørn Raadahl Stian Haltuff Sverre Koppang
Annar Hasle Rolf Kirkeby Torstein Maugesten

Kopi:

Sarpsborg kommune
Rakkestad kommune
Indre Østfold kommune
Skiptvet kommune